

UDSATTE GRØNLÆNDERES MØDE MED VELFÆRDSSYSTEMET MED SÆRLIGT FOKUS PÅ VOLD

CENTER FOR RUSMIDDEFORSKNING
PSYKOLOGISK INSTITUT
AARHUS UNIVERSITET

7. OKTOBER 2019

BAGGA BJERGE
LEKTOR

FORBEHOLD

I er meget velkomne til at læse vores slides, som præsenterer nogle af vores foreløbige resultater. Dog må citater og pointer ikke bruges i anden sammenhæng, da vi ikke er færdige med at arbejde i dybden med materialet.

I er meget velkomne til at kontakte os, hvis I har spørgsmål vedrørende vores projekter.

Med venlig hilsen,

Bagga Bjerge (bb.crf@psy.au.dk) & Maj Nygaard-Christensen (mnc.crf@psy.au.dk)

PROJEKTER OM UDSATTE GRØNLÆNDERE I DANMARK PÅ CENTER FOR RUSMIDDELFORSKNING

Pilotprojekt om sociale indsatser for udsatte grønlandere, herunder fokus på CTI modellens implementering i Aarhus (Den grønlandske Fond)

Projekt om udsatte grønlandere med særligt fokus på vold, herunder fokus på sociale indsatser og politiets rolle i Aarhus og København (Offerfonden)*

Projekt om "fattigdom" og kontanthjælpsmodtagere, herunder fokus på udsatte grønlandere, unge hjemløse mænd og enlige forsørgere. Særligt fokus på brugernes erfaringer og mulighederne for hjælp i Aarhus (Velux Fonden)

HVORFOR UNDERSØGE VOLD BLANDT UDSATTE GRØNLÆNDERE?

Socialt udsatte udsættes i langt højere grad end majoritetsbefolkningen udsættes for vold, herunder grov vold og overgreb, samtidig med, at vold oplevet af socialt udsatte ofte ikke anmeldes (Rådet for Socialt Udsatte 2014, 2016)

Grønlændere er overrepræsenteret blandt grupper af udsatte, blandt hjemløse, stof- og alkoholmisbrugere, og modtagere af overførselsindkomster. Og udsatte grønlandere er markant mere udsatte for trusler om vold og voldsofre, og særligt som voldsofre (Baviskar 2015, SUSY 2019)

Gruppen omtales ofte som *særligt* udsat blandt de udsatte, og mange udsatte grønlandere forlod i sin tid Grønland for at komme væk fra bl.a. partnervold (Rådet for Socialt Udsatte 2013; 2014, Baviskar 2015, Rasmussen 2016)

FOKUS FOR VORES PROJEKT:

Bidrage til et forbedret vidensgrundlag om vold i grønlandske udsattemiljøer i Danmark

Undersøge udfordringer og muligheder forbundet med at give grønlandske voldsofre den hjælp de har ret til og brug for i det danske velfærdssystem

CENTER FOR RUSMIDDEFORSKNING
PSYKOLOGISK INSTITUT
AARHUS UNIVERSITET

7. OKTOBER 2019

BAGGA BJERGE
LEKTOR

METODER

- Medieanalyse
- Dokumentanalyse
- Interviews med brugere og medarbejdere på det social område og politi
- Observationer

TYPER AF VOLD

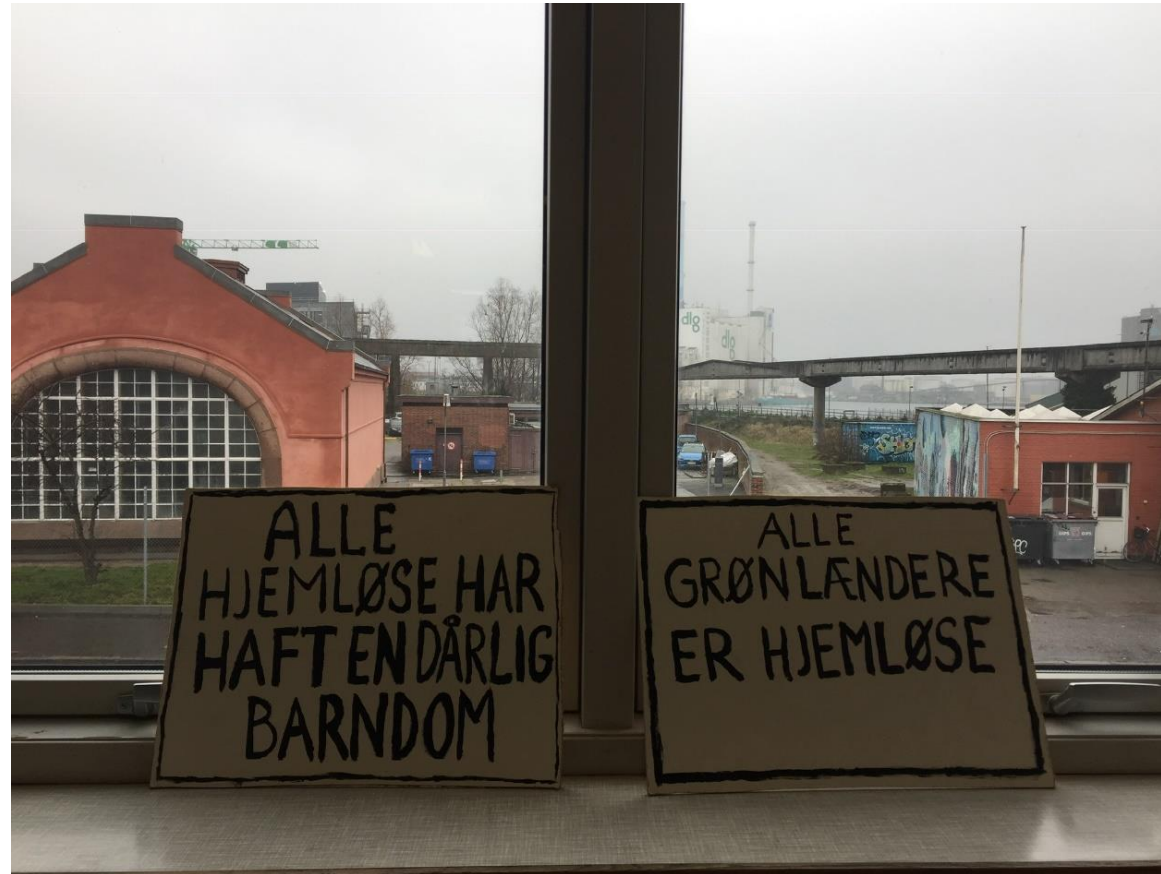
Strukturel – Lovgivningsmæssigt lige muligheder for hjælp, men manglende adgang og kendskab til hjælpe muligheder, sproglige barrierer, stigmatisering, ”sådan er det jo”.

Psykisk – traumer, trusler, udelukkelse, mobning

Fysisk – overfald, overgreb, slåskampe

Vold som repertoire

STRUKTUREL VOLD - STIGMATISERING

STIGMATISERING – PÅ ARBEJDSMARKEDET

” *Der er så mange racister på danske autoværksteder. Nu har jeg fået nok; de kører på mig bare fordi jeg er grønlander. Jeg er træt af at høre på grønlanderjokes.*

STRUKTUREL VOLD?

- RETTEN TIL BYEN

"Kanyler flyder på Kloostertorv"

"Kloostertorv kræver handling nu"

"Cafe latte i stedet for udsatte på Kloostertorv"

"Udsatte vender tilbage til Kloostertorv"

"Kloostertorv vinder prisen som 'byens bedste torv'"

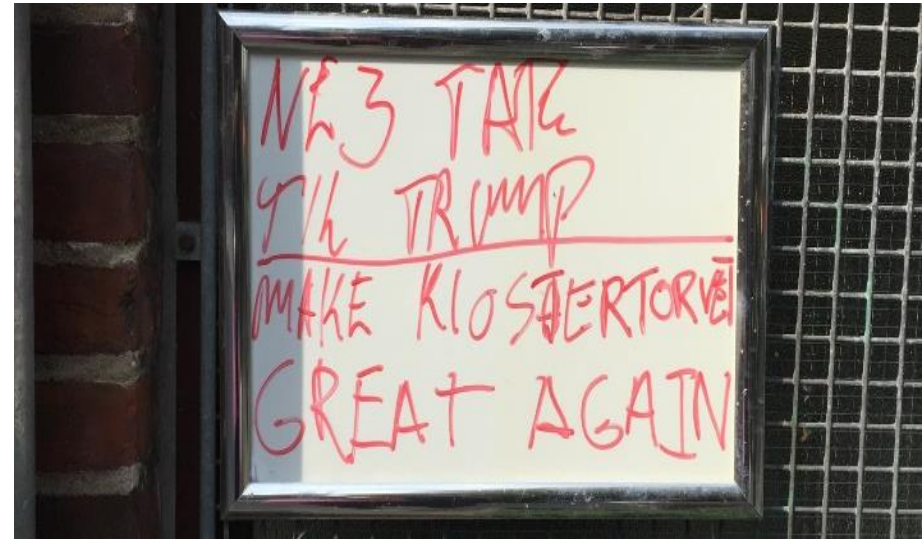
"Shelter for udsatte på Kloostertorv fjernet"

"Hjemløs om det nye Kloostertorv: Det projekt bliver en fiasko!"

"Hjemløse jubler over nyt Kloostertorv: Ingen vil være i vejen"

"Glæde: 'Vagterne virker allerede'"

"S-politiker om hjemløse: De skal spredes ud over hele byen"

PSYKISK VOLD – AFHÆNGE AF NETVÆRKET

- Kvinde: Det er en stor udfordring, at nogle gange må jeg finde nogen at sove hos.
- Interviewer: hvordan gør man det?
- Kvinde: Jeg sidder bare på et værtshus, indtil det lykkes.
- Interviewer: Og så snakker med nogen?
- Kvinde: Ja.
- Interviewer: Og så får man måske lov til at... sove på deres sofa?
- Kvinde: Ja.

PSYKISK VOLD – EKSKLUSION FRA FÆLLESSKABET

” Jeg kommer ikke her på varmetuen mere; der er ikke noget for os. Jeg vil heller ikke komme i byen med de andre. De holder mig udenfor. Hvis jeg går hen til dem, så skubber de mig væk.

FYSISK VOLD – SOM ÅRSAG TIL FLYTNING TIL DK

Altså, jeg besluttede at jeg gerne ville flytte her til Danmark på grund af min eksmand, som er psykisk og fysisk voldelig. Og vi kunne ikke bo i samme by, så... så har jeg sådan stille og rolig spekuleret over at flytte her til Danmark ... Så stille og roligt, uden at sige noget til ham, begyndte jeg at planlægge min flytning her til Danmark. Og... ja. det lykkedes så for nogle år siden.

FYSISK VOLD – NÅR KONFLIKTER FØLGER MED

” Sammen med en ven mødte jeg engang en tidligere bekendt fra Grønland på gaden. Da han så mig og genkendte mig, begyndte han at råbe og skringe efter mig. Jeg vidste i første omgang ikke, hvem det var. Men da jeg kom nærmere, genkendte jeg ham ... Jeg holdt mit hoved koldt; ‘jeg skal ikke svare ham’, tænkte jeg ... Og så sagde min ven, der var med, ”kom nu, vi skal videre”; heldigvis. Hvis jeg havde været påvirket, så havde jeg måske angrebet ham.

EKSPLOSIV VOLD ?

Else: Til at starte med; dem der arbejder der, de holder øjenkontakt med mig og spørger mig om, hvordan jeg har det og... og jeg er ikke så meget en, der holder øjenkontakt med dem, som jeg overhovedet ikke kender. Så...

Interviewer: På nær mig.

Else: Ja [griner]. På nær dig, så... altså, jeg var meget temperamentsfuld dengang. Så kan jeg blive [knipser med fingrene]... på den ene til det andet sekund. Medarbejderne er ikke bange for mig, men... de er bange for at spørge mig om noget, eller snakke med mig, fordi de ikke ved, hvordan jeg vil reagere. Man føler sig nogle gange som en lille en på 3, 4, 5 år i en børnehave

Interviewer: Altså, du oplevede simpelthen, at de var lidt forsigtige omkring dig?

Else: Jamen, jeg var temperamentsfuld dengang, så de var meget forsigtige. Jeg har også sagt til dem fra starten af, at jeg er et meget temperamentsfuldt menneske, og der skal ikke så meget til før jeg eksploderer. Hvis jeg eksploderer, så eksploderer jeg. [griner].

ELLER VOLD SOM ET REPERTOIRE?

Vold som et handlingsrepertoire – en etableret slags ‘know-how’; en familiær praksis der er nyttig i forhold til at håndtere de problemstillinger, som hverdagen i byrummet præsenterer udsatte borgere for – røverier, trusler (Ayuerdo 2014)

RESPONS

Risikomiljøer på godt og ondt – hjælp og fastholdelse

Tage anmeldelser alvorligt – afstigmatisering, ikke kun et internt anliggende

Være nysgerrig i forhold til voldens ”integrerende element” – hvad er der på spil`?

Udvide repertoiret. Særlige indsatser – giver mere ro og fred – også for ikke-grønlandske borgere

RESPONS – AT UDVIDE REPERTOIRET

Interviewer: så hvis du er i en situation nu, hvor du før i tiden ville eksplodere, hvad gør du så?

Jens-Ole: altså, jeg vil hellere snakke om tingene. ... Hvad er det, der gør, at hun eller han er utilfreds med mig? Altså, ... i stedet for sådan at eksplodere eller blive pisse gal, eller begynde at rive det i stykker. Så vil jeg hellere snakke om tingene.

Interviewer: hvordan virker det så?

Jens-Ole: det letter selvfølgelig. Det smitter at blive sur eller gal, eller... så er det nemmere at snakke sammen. Er det emnet, der er blevet misforstået, eller... ja.

Interviewer: gør du noget særligt for... altså, for at sådan sørge for, at du er i sikkerhed eller for at passe på dig selv?

Jens-Ole: jo, det gør jeg faktisk. jeg passer meget mere på i dag. Jeg lader være med sådan blande mig. Hvis det ikke er nødvendigt, så blander jeg mig ikke i andres problemer.

” Det var ligesom, hvis jeg skulle ringe til nogle angående regninger, så blev jeg behandlet ligesom nul. Jeg kunne ikke forklare mig ordentligt, og så blev jeg jo sur. Men min kontaktperson ringede for mig, og så lærte jeg fra ham, hvordan han snakkede. Hvis du vil hidse dig op, så går det galt. Så fik jeg lidt mere styr på det.

” På et tidspunkt havde jeg gravet mig ned i et hul, der var så dybt, at jeg ikke selv kunne komme op igen. Men så blev jeg fredet [for møder] i et stykke tid, så jeg kunne få styr på mig selv. Og så kom det her andet kommunale forløb. Det havde været nemmere, hvis det havde været der fra start. Det skal også være den rette person, der kan vise forståelse i stedet for at presse en. Men tålmodigheden det er den, der har sat størst præg i forhold til, hvordan jeg klarer mig nu.

PROJEKTET ER MULIGGJORT AF MIDLER FRA

| OFFERFONDEN |

CENTER FOR RUSMIDDEFORSKNING
PSYKOLOGISK INSTITUT
AARHUS UNIVERSITET

7. OKTOBER 2019

BAGGA BJERGE
LEKTOR

CENTER FOR RUSMIDDELFORSKNING
PSYKOLOGISK INSTITUT
AARHUS UNIVERSITET